

Acta de la reunió de la Comissió de Seguiment del Projecte de la Sagrera

Dia: dijous 17 de desembre de 2020

Hora: 19:35h

Lloc: de forma telemàtica al següent enllaç <https://meet.jit.si/ProjecteLaSagrera>

Assistents:

En representació de les entitats membres:

1. Carles Martínez, de l'Eix Sant Martí
2. Cristina, de l'AVV de Sant Andreu Sud
3. Jaume Matas, de l'AVV La Sagrera
4. Miquel Catasús, de l'AVV Clot-Camp de l'Arpa
5. Miquel Padilla, de l'Assessor tècnic de les AAVV
6. Oleguer Méndez, de l'AVV La Sagrera
7. Pau Maduell, de l'AVV Sant Andreu del Palomar
8. Salvador Matas, assessor tècnic de les AAVV

En representació dels grups municipals:

9. Carlos Rivadulla, del GM Barcelona pel canvi
10. Carlos Rodríguez, del GM ERC
11. Celestino Corbacho, del GM Cd's
12. Jordi Coronas, del GM ERC
13. Koldo Blanco, del GM Cd's
14. Miguel Raposo, del GM del PP

En representació municipal:

15. Albert Viladomiu, de Barcelona-Sagrera Alta Velocitat - BSAV
16. Alicia Puig, de la segona Tinència d'Alcaldia
17. Antonio Fortes, Conseller del Districte de Sant Andreu
18. Carles Blasco, del Departament de grans infraestructures
19. Carmen Marzo, de l'IMU
20. Elvira Juncosa, Consellera del Districte de Sant Andreu
21. Enric Serra, Director de Llicències i Espai Públic del Districte de Sant Andreu
22. Eva Peiron, del Departament de Grans Infraestructures
23. Ferran Puig, de Barcelona-Sagrera Alta Velocitat - BSAV
24. Francesc Carmona, Conseller del Districte de Sant Martí
25. Iván Marzá, Conseller del Districte de Sant Andreu
26. Janet Sanz, segona Tinenta d'Alcaldia
27. Joan Baltà, Director de Barcelona-Sagrera Alta Velocitat - BSAV
28. Joe Fontova, del Departament Estratègies de Mobilitat
29. Julia Beltran, del Departament de Participació d'EU
30. Lluís Domenech, arquitecte del projecte Barcelona - Sagrera
31. Luis Ubalde, coordinador de les obres de La Sagrera, en representació d'ADIF
32. Maite Peris, Directora de Comunicació i Participació d'EU
33. Maria Gas, Gerent del Districte de Sant Andreu
34. Miquel Rusalleda, del departament de Participació d'EU
35. Pere Camps, Director de Serveis d'Infraestructures i Espai Urbà
36. Xavier Matilla, Gerent d'Arquitecte en Cap
37. Xavier Pérez, del departament de Mobilitat en el Territori

L'ordre del dia de la sessió és el següent:

1. Actualització actuacions Districte.
  - 1.1 Entorns Torre del fang.
2. Actualització actuacions Ecologia Urbana.
  - 2.1 Estació de la Sagrera.
    - 2.1.1 Estat de les obres
    - 2.1.2 Projecte d'arquitectura i instal·lacions
  - 2.2 Estació Sant Andreu Comtal.
  - 2.3 Macropou.
  - 2.4 Berenguer de Palou i entorns, obertura Josep Estivill i entorns de la biblioteca.
  - 2.5 Passera al Triangle i situació jurídica triangle.
  - 2.6 Urbanització Colorantes.
3. Torn obert de paraules

1. Actualització actuacions Districte

La tinenta d'alcalde Janet Sanz dona la benvinguda a tots els assistents i recorda la importància d'aquesta jornada per compartir les darreres actualitzacions sobre les obres de la Sagrera, tenint en compte que la setmana anterior es va fer una visita amb el Ministre José Luis Ábalos. S'excusa pel retard i per totes les reunions que no s'han pogut desenvolupar en els mesos previs.

Sobre l'Estació de la Sagrera exposa que en el darrer trimestre de 2020 les obres avancen a bon ritme. Al setembre es va licitar el concurs d'arquitectura i sembla que es comença a poder situar un horitzó de final d'obres l'any 2025. Això serà possible sempre que continuï el ritme d'inversió, i per ara hi ha el compromís del ministeri.

Avança que la redacció de tot el projecte de l'estació començarà el primer trimestre de 2021. Aquest projecte donarà resposta als dèficits estructurals actuals a la zona, connectarà els barris i donarà una dignitat urbana a un espai amb una ferida oberta. Tal com s'ha demanat des del veïnat caldrà parlar de tot el model d'explotació, una preocupació que la regidora afirma que comparteix.

La regidora exposa que el retard en les obres és enorme i injustificat, i ara que les obres han adquirit un bon ritme cal estar vigilant per tal que es compleixin els terminis. A més cal exigir que aquesta estació intermodal sigui de primer nivell, que permeti potenciar el comerç de proximitat, que dignifiqui tots els barris del voltant, que aposti per la mobilitat sostenible com a complement del mateix transport públic, i que sigui un espai de referència a gran escala.

Sobre l'Estació Sant Andreu Comtal diu que les obres van començar a l'octubre 2020 i afirma que serà accessible i amb accessos a la zona del Bon Pastor, que és una de les reivindicacions centrals. Paral·lelament, l'Ajuntament durà a terme obres d'urbanització de tots els entorns. Les dates previsibles d'obres s'allargaran al voltant d'un any i mig.

Pel que fa al carrer de Berenguer de Palou i entorns, explica que aquestes actuacions finalitzaran cap a la primavera de 2021. I les obres d'obertura a Josep Estivill i entorns de la biblioteca, estan previstes finalitzar de cara a 2022.

Per finalitzar remarca que el compromís de l'Ajuntament amb la Sagrera és total, ferm i absolut, i es compromet a no abaixar la guàrdia i a seguir reivindicant el millor per als veïns. A través dels districtes implicats la disponibilitat també és màxima per anar fent el seguiment d'aquest projecte.

1.1 Entorns Torre del Fang

Pren la paraula **Maria Gas** per explicar que l'estat dels entorns de la Torre del Fang, al juny d'aquest any, era deplorable. Explica que les brigades del districte, a l'octubre, van començar una neteja en profunditat. Ara caldrà mantenir-ho net per dignificar la zona.

D'altra banda, explica ara no hi ha els diners per fer la inversió en els entorns de la Torre del Fang i que mantenir aquest espai tan gran tancat és quasi impossible i, per tant, s'ha d'arribar a un consens sobre què fer-hi. Per això es va convocar una reunió el passat 26 d'octubre amb les entitats del barri per tal de recollir les aportacions, posant sobre la taula les conclusions del procés participatiu que ja s'havia fet en el mandat anterior.

Les propostes van ser:

1. Espai Jove Garcilaso: Tallers i artesans, recuperació d'oficis
2. Espai Jove Garcilaso: Espai descoberta de l'entorn: incentivar inserció laboral dels joves a través de visites teatralitzades
3. Espai Jove Garcilaso: Casals temàtics sobre antigues professions
4. Espai Jove Garcilaso: SDJ_Skate park
5. Espai Jove Garcilaso: SDJ_Circ a la Torre del Fang
6. Nau Bostik: Casa del parc, la cultura és vida: hort urbà, teatre a l'aire lliure, esport (tenis taula, cistelles), festivals culturals, exposicions fotogràfiques, comunitat artística – puzzle contenidors, Food Trucks
7. AVV La Sagrera: Horts urbans i zona esportiva

El retorn a les entitats es farà tornant de vacances, durant la segona quinzena de gener.

Pren la paraula **Enric Serra** qui exposa que pel que fa a les propostes d'actuació proposades, s'han diferenciat les actuacions purament provisionals de les que tindrien un impacte en el projecte definitiu en aquest emplaçament. Explica que s'han iniciat les converses amb els arquitectes del projecte guanyador per tal de poder implementar algunes actuacions immediates que no condicionin l'espai posterior. En aquest moment, s'està treballant en diversos temes com els talussos, la il·luminació, les grades, la substitució del mur per una barana que doni visibilitat a aquest espai, entre altres. Finalment explica que el procés es troba en un moment molt incipient i que per això que no es poden avançar més detalls. En properes reunions es podrà concretar més.

2. Actualització actuacions Ecologia Urbana

2.1 Estació de la Sagrera

2.1.1 Estat de les obres

Pren la paraula **Carmen Marzo** qui exposa que a les obres de l'estructura de l'estació s'ha assolit la primera fita important: els trens de rodalies de Mataró van passar per dins de l'estació en el seu traçat definitiu. La segona fita serà acabar la llosa de suport de la base del tren d'alta velocitat, que és el sostre del vestíbul de l'estació. Segons preveu ADIF, s'estima que el final d'obra tindrà lloc cap al quart trimestre de 2021. Fins ara s'ha assolit un 40% d'execució d'aquest contracte.

Pel que fa als accessos a l'Estació, s'ha assolit un 50% d'execució de les obres, que correspon als accessos de la línia de Mataró, executada i ja en servei. La propera fita, coincidint amb la inauguració de l'estació de Sant Andreu Comtal, seria tenir en servei les vies convencionals de la línia de Granollers. S'estima que el final d'obra tindrà lloc cap a l'agost del 2022.

Resumeix que l'espai de l'estació destinada al corredor de Mataró està pràcticament feta. La següent fita serà que els trens de Granollers quedin situats al lloc definitiu, cap a l'agost de 2022. Després caldria tenir el calaix complet de l'estructura de l'estació executada. Els trens d'alta velocitat ja haurien de passar per l'estació, tot i que l'estació no estarà acabada, a manca de concloure les obres, d'acord amb el projecte executiu d'arquitectura i instal·lacions que s'acaba d'adjudicar. En acabar l'execució del calaix amb les infraestructures ferroviàries es donarà lloc a l'alliberament de la part ocupada actualment per les vies provisionals i poder acabar de completar els treballs dels vestíbuls d'accés i del pati intermodal. La previsió de pas de les vies d'alta velocitat dins l'estació Sagrera és a finals de l'any 2023.

2.1.2 Projecte d'arquitectura i instal·lacions

Pren la paraula **Xavier Matilla** per explicar el projecte d'arquitectura, instal·lacions i urbanització de l'estació de la Sagrera ha de resoldre l'estació i l'espai públic ordenant i caracteritzant tot el conjunt d'espais.

La proposta per reduir l'afectació al parc consisteix, d'una banda, en concentrar els lluernaris, especialment a la part central i d'altra banda, en combinar la ventilació natural i la mecànica per assolir els requeriments de Bombers de Barcelona i, per últim, unir cada 4 sortides d'emergència en una sola galeria. Aquesta solució aconsegueix mantenir la continuïtat del parc i aprofita els lluernaris de la plaça central per fer de suport d'una pèrgola lleugera. Així s'aconsegueixen zones d'ombra, d'aixopluc i poder-hi situar les plaques fotovoltaïques per a l'estació i entorns. La proposta d'il·luminació també afavoreix la sensació espacial a l'interior de les andanes en eliminar pilars intermedis i aconseguir, mitjançant una forma de piràmide, una major alçada.

Les pròximes fites del projecte d'arquitectura i instal·lacions són, en primer lloc, l'adjudicació el gener de 2021, i en segon lloc, la redacció del projecte durant el primer trimestre de 2021, i per últim, assolir el termini de redacció del projecte en divuit mesos. Informa que hi ha 8 propostes que s'estan avaluant.

2.2 Estació Sant Andreu Comtal

Continua **Xavier Matilla** qui exposa que les obres de l'estació de Sant Andreu Comtal s'han iniciat el setembre de l'any 2020, amb un pressupost de 8,1M€, i s'estima que el final d'obres i la posada en servei tindrà lloc cap a l'agost de l'any 2022. Les actuacions de la nova estació de Sant Andreu Comtal, que està executant Adif, incorporen l'edifici sobre la cobertura així com l'equipament de les andanes i totes les instal·lacions necessàries com la instal·lació de les vies, les catenàries i elements de senyalització i seguretat ferroviària.

D'altra banda, explica que, entre les actuacions que s'estan executant al voltant de la nova estació de Sant Andreu Comtal, està la urbanització dels seus entorns. Aquesta actuació contempla 3 parts diferenciades: impermeabilització de la llosa, urbanització definitiva entre la estació i el carrer Sant Adrià i la urbanització provisional d'accés entre la passarel·la de Joan Comorera i l'estació. Les obres està previst que s'executin simultàniament amb les que executi l'ADIF. L'import total és de 4.917.000 € i l'inici d'obres tindrà lloc durant el tercer trimestre de l'any 2021. S'estima que el final d'obres i la posada en servei tindrà lloc cap a l'agost de l'any 2022. Aquest projecte d'urbanització permetrà millorar l'accessibilitat i la connexió amb els barris del voltant.

La urbanització té tres àmbits diferenciats, un d'ells forma part de l'estació i es farà conjuntament amb el desenvolupament del projecte de l'estació, i un altre que incorpora una franja vegetal i els dos elements de ventilació de les andanes, que s'implementarà més endavant amb criteris de vegetació i d'urbanització que s'aniran completant en les diferents fases del parc lineal, i una tercera part d'urbanització que permetrà connectar el passeig de Joan Comorera amb l'estació mitjançant un actuació de caràcter tàctic, amb una actuació d'impermeabilització de la llosa, creant un espai segur i còmode, dotat de la màxima accessibilitat territorial.

2.3 Passera al Triangle i situació jurídica triangle

Pren la paraula **Carmen Marzo** per explicar un avanç d'actuació que, tot i que és molt petita, cal destacar. Es tracta de l'actuació que donarà accés al triangle ferroviari i als equipaments en aquesta superfície. La passera actual no és accessible i, per tant, cal fer una passera accessible cap al triangle, que no sigui una proposta provisional sinó que s'acabi integrant en la urbanització de tota la llosa, quan els àmbits del voltant estiguin desenvolupats. La previsió d'inici d'obres se situa al voltant del 3r o 4t trimestre de 2021, tot i que cal l'autorització d'ADIF per iniciar les obres. L'import és d'aproximadament mig milió d'euros. Actualment el projecte ha passat diverses fases d'aprovació i entrarà en període d'exposició pública obligatori.

També explica la situació administrativa ja que el triangle ferroviari està qualificat d'equipament i és de titularitat municipal però tot plegat ha de ser resultat d'una divisió horitzontal d'una sèrie de propietats, com la Generalitat i TMB. Totes aquestes obres es van fer en el seu dia i ara cal inscriure la divisió horitzontal de les mateixes per donar-li la possessió de la superfície a l'Ajuntament de Barcelona i pugui així fer els equipaments que té previst. En concret, fer l'institut d'educació secundària. Els terrenys són de sessió gratuïta i obligatòria a l'Ajuntament. Falta que la Generalitat porti als seus òrgans de govern l'aprovació d'aquesta divisió horitzontal.

2.4 Macropou

Explica que és important l'execució de la cobertura del macropou (que es va fer per les línies L9 i L4 del metro i que la superfície és de propietat de l'Ajuntament i està qualificada d'equipament.) per a la reposició del camp de futbol. La Generalitat ha licitat el projecte per un import de 447.700 €. L'estructura del projecte ha de cobrir grans llum i suportar tant el que es posi a sobre del metro com tota la superfície de cobertura que es destinarà a equipaments.

2.5 Berenguer de Palou i entorns, obertura Josep Estivill i entorns de la biblioteca

En relació a les zones d'urbanització vinculades a l'àmbit de Berenguer de Palou i Gran de la Sagrera explica que ja està en obres des de fa temps. El projecte es va aprovar a març de 2019 i les obres es van iniciar l'octubre de 2019 i la finalització d'obra es preveu cap a abril de 2021, amb un import de 7,25M€.

El segon àmbit correspon a l'obertura de Josep Estivill i explica que les obres estan en licitació. Es preveu que s'iniciïn al llarg del 3r trimestre de 2021 i que finalitzin cap al 2n trimestre de 2022, amb un import de 1,5M€.

El tercer àmbit són els entorns de la biblioteca de La Sagrera-Marina Clotet. Explica que aquestes obres també estan en licitació. Es preveu que s'iniciïn també al llarg del 3r trimestre de 2021 i que finalitzin cap al 2n trimestre de 2022 amb un import de 1,5M€.

2.6 Urbanització Colorantes

Ens explica el projecte d'urbanització Colorantes, que inclou la urbanització parcial de l'àmbit del PAU1 de Colorantes, part del túnel viari d'accés a l'estació de La Sagrera i un nou carril bici al llarg del carrer Fernando Pessoa. El projecte s'ha segregat en dues fases: Fase 1, terraplenat i reblert de terres amb previsió d'inici obres al 3r trimestre de 2021 i que actualment està en

revisió municipal i amb un import de 2.712.000 €. I la fase 2, urbanització en superfície, túnel viari i carril bici, amb una previsió d'inici d'obres al llarg de 2022 (quan hagi finalitzat la fase 1) i amb un import de 9.000.000 €.

3. Torn obert de paraules

Janet Sanz obre el torn de paraula. Els assistents fan les següents aportacions:

Pren la paraula **Oleguer Méndez**, en representació de l'AVV La Sagrera, qui considera que les explicacions han estat massa breus i explica que els veïns i les veïnes de La Sagrera voldrien saber com està el tema del PAU2 i que es pot fer si es volen modificar alguns plantejaments urbanístics.

Sobre la Torre del Fang, opina que el projecte del Reg Comtal és un bon referent. Explica que a les reunions sobre aquest tema, els veïns ja han remarcat que no volen que es llencin diners. El que es faci ha d'estar d'acord amb el projecte i amb totes les aportacions que s'han fet els darrers anys, ja que com a mínim s'ha treballat en les darreres tres legislatures i que el resultat ha de ser un projecte de qualitat.

Explica que els veïns i les veïnes de La Sagrera no estan d'acord amb el pla de mobilitat. Diu que el projecte promou donar continuïtat al parc (i remarca que ells defensen aquesta possibilitat) però al carrer Garcilaso està previst fer una mitgera i sis carrils i que, per tant, es dificulta aquesta continuïtat al parc. Pensa que encara s'està a temps de reconduir, una mica, aquest tema. Ells proposen replantejar el pla de mobilitat perquè mai han estat d'acord amb el que ha plantejat l'Ajuntament per a aquest entorn i perquè se senten discriminats. Posa com a exemple contrari a la proposta del carrer Garcilaso l'estació de Sants, on es talla la via que va a l'Estació i no ha passat res.

Sobre el Macropou remarca dues qüestions. Primer que cal parlar sobre si volen el camp de futbol en aquest lloc i això depèn de la seva propietat. Volen saber a qui pertanyerà. En segon lloc, es pregunta quan es contestarà a la Generalitat? A l'AVV saben que li han reclamat la solució pel macropou per poder executar el parc i treure la runa. Les seves paraules sempre han estat que quan l'Ajuntament digui que han de treure tot aquest material, que estava previst per la línia 4, ho faran però que ningú els hi demana.

I afegeix una pregunta: S'està tenint en compte la contaminació per fibrociment del terra al costat del col·legi?

Cristina, en nom de l'AVV de Sant Andreu Sud, exposa que és interessant tot el que s'exposa però que s'estan prioritzant les necessitats d'ADIF. Diu que hi ha una zona entre la biblioteca i el carrer Sant Adrià absolutament abandonada, amb més vies de tren que abans, descobertes i més a prop de les façanes dels edificis. I és aquesta zona que genera molts problemes de soroll (descans) i que no se'n parla mai, ni sembla que hi hagi cap previsió de parlar-ne. Diu que ells no tenen cap dubte de que no se'n parla perquè queda molt allunyada de les dues estacions i, per tant, no els hi molesta l'estètica. Explica que la indignació veïnal és molt alta i s'està arribant a nivells insostenibles i que és urgent i de justícia que es parli de la cobertura d'aquestes vies.

Els responsables municipals responen als qüestionaments:

Primer respon **Maria Gas** agraint que es reconegui que el projecte té en compte la participació dels veïns durant tots aquests anys. Sobre el camp de futbol, afirma que està previst tornar-lo a posar sobre la llosa. Evidentment, quan torni, correspondrà al FEM, perquè allí estarà entrenant algun dels equips petits del Narcís Sala.

Tot seguit respon **Carmen Marzo**, que respecte el PAU2 explica que s'està mirant de fer l'encaix entre un sòl que ~~ha de~~ **podria** ser d'equipament (**Nau Bóstik**) i la redistribució del verd en tot aquest espai. També explica que tots els projectes urbanístics han de tenir un pla de descontaminació de les terres. És un tema que està molt controlat, i **que també** s'ha de fer ~~mitjançant~~ un pla de retirada del fibrociment **quan es detecta aquest element, com en el cas de la Bostik**. Tots els planejaments en aquest projecte tindran compte aquesta gestió.

Un cop tractats tots els assumptes, pren la paraula **Janet Sanz** per exposar que és prioritari parlar més sobre el PAU2 i proposa que a través de districte es planifiqui una sessió específica sobre aquest tema.

Sobre el criteri que defineix la urbanització dels voltants de l'estació, remarca que els veïns ja fa anys que reivindiquen una estació intermodal que permeti apostar pel transport públic, però també una correcció dels dèficits estructurals que durant vint anys han patit. I diu que cal posar sobre la taula que les prioritats dels veïns i de l'Ajuntament són les mateixes.

Exposa que la ciutat està obrint un ampli debat sobre la contaminació i sobre les grans infraestructures i que es reivindica una mobilitat eficient i sostenible. Per ampliar aquest debat, proposa fer una sessió específica de mobilitat amb la regidora Rosa Alarcón amb la finalitat de poder parlar de tots els carrers de l'entorn com ara el carrer Garcilaso.

Per acabar, explica que sempre que pot, posa sobre la taula el patiment dels veïns deguts a les obres i recorda que el primer objectiu de l'Ajuntament va ser tirar endavant les obres quan tot estava aturat. També recorda que hi ha hagut un cas judicial de corrupció (de suposades partides que acabaven en altres llocs) i que la resposta judicial ha estat contundent. I que, per tant, ara que les obres ja tenen un bon ritme, no es poden aturar.

Segons ella, la convivència amb les obres, la vida al voltant de l'estació, les cobertures i la resta d'actuacions han de començar a succeir i els perjudicis a la ciutadania han d'estar en el centre de les preocupacions. Aquest és un bon moment per reconduir els greuges històrics i ara cal reivindicar la materialització de demandes i exigències concretes. Ara cal generar sinergies perquè s'activi la vida i el comerç de proximitat als barris al voltant de la ferida i cal evitar cometre errors que s'han donat en altres zones.

Tot seguit, a les 20:50h tanca la sessió convidant a visitar les obres i emplaça als assistents a participar en properes reunions sobre el PAU2, sobre mobilitat i sobre altres qüestions que poden ser complementaries a través de les peticions que sorgeixin.